

Finančnik zanikuje možnost vojne - Orožje za upornike

Družabnik Morganove firme, Lamont, trdi, da 95 odstotkov evropskega prebivalstva ne mara vojne in da se voditelji boje, začeti s sovražnostmi ob taki opoziciji. — Amerika vidi položaj veliko bolj resen, kakor ga pa Evropa sama.

New York, N. Y. — Med alarmantnimi poročili, ki jih čitamo vsak dan, namreč, da evropski narodi komaj čakajo na priliko, kdaj bodo navalili drug na drugega, in da je Evropa na robu novega splošnega klanja, deluje kakor hladilni balzam (pomirjujoče na prenapete živce vsakega na sprotna vest, ki zanika, da bi bil položaj res tako resen. Tako vest je prinesel iz Evrope, od koder se je vrnil pretekli teden, Th. W. Lamont, družabnik Morganovega finančnega podjetja.

Kakor se je Lamont izrazil v razgovoru, ki ga je imel s časnikarji, gleda Amerika v veliki meri pretirano na evropski položaj in meni, da so ljudje v Evropi že nekako kar volkovom podobni in da preže drug na drugega, kdaj si bodo začeli zavijati vratove. Resnica je ravno nasprotno. 95 odstotkov prebivalstva vsake države v Evropi je miroljubnega in se mu gnusi vojna enako, kakor se nam tukaj v Ameriki. Vsak razumen človek se namreč zaveda, da v vojni vsakdo izgubi, zmagovalci enako premagane.

Ko je potoval po Evropi, zlasti po Angliji in Franciji, pravi Lamont, je v svoje začetne opazil, da je ljudstvo tamkaj v znatni meri manj v strahu, da se bo vojna v kratkem pričela, kakor pa so Amerikanci, oddaljeni 3000 milj. Da stojimo v Ameriki pod vtisom neposredne vojne nevarnosti, je zasluga predvsem ameriškega časopisja. To namreč vestno poroča, kaj se godi v evropskih prestolnicah, v vladah in med diplomati. Tamkaj pa je vedno tako ribanje in poročila o tem, zlasti še, ako so nekoliko pretirana, pokažejo položaj do skrajnosti nevaren. Časopisje pa ne pokaže istočasno drugih milijonov in milijonov miroljubnih ljudi v njih domovih, na poljih in v tovarnah, ki ne vidijo nobene vzroka, zakaj bi se morali pretepati s sosedom v drugi državi.

Res je sicer, in nesmiselno bi bilo prezreti to dejstvo, povdarja Lamont, da se svet nahaja danes v velikih težavah, vendar pa bi bilo neupravičeno, da bi vsled tega pričakovali kako splošno vojno. Kakor že omenjeno, je z malimi izjemami, celotno prebivalstvo nasprotno vojni in voditelji držav se tega zavedajo; zato pa se bodo prej temeljito premislili, predno se bodo odločili, pognati ljudi v vojno proti njih volji.

Pri opisovanju razpoloženja v posameznih državah, je Lamont omenil o Nemčiji, da se lahko o njej iz vseh znamenj sklepa, da je odločena, izogibati se vseh resnejših zapletljivosti v Anglijo in Francijo, da si iz površnega pogleda moglo soditi drugače. Z novim paktom, ki ga je sklenila z Avstrijo, je Nemčija

MINNESOTA V ŽALOVANJU

Smrt ji ugrabila njenega zmožnega governorja.

St. Paul, Minn. — V tukajšnji državni hiši leži truplo minnesotskega governorja F. B. Olsona, ki je bilo prepeljana semkaj iz bolnice v Rochester, kjer je governor podlegel zavrtni bolezni, raku na želodcu, preteklo soboto. Pogreb se bo vršil v sredo popoldne na pokopališču v Minneapolis. Pokojni governor je bil član farmarsko-delavske stranke in je nameraval kandidirati za federalnega senatorja pri prihodnjih volitvah. Bil je navdušen podpornik predsednika Roosevelta. V slednjih letih liberalnih nazorov seveda ni bil priljubljen pri denarnih magnatih, a ljudstvo ga smatra, da je bil "največji governor v Zed. državah."

FARMARICA PORODILA ŠESTORČKE

Mendon, Wyö. — Dionne petorčki v Kanadi bi bili skoraj izgubili svojo slavo. V tukajšnjem mestu je namreč neka farmarica, 36 letna Mrs. A. Speichinger, pretekli teden porodila šestorčke. Na žalost pa je bilo pet mrtvih in je preostala samo ena deklica, ki pa je čvrsta.

DVA ZASUTA RUDARJA REŠILI; DVA PODLEGLA

Moberly, Mo. — Po treh dneh neprestanega dela je reševalno moštvo pretekli petek končno srečno prišlo do štirih zasutih mož, ki so bili zajeti pod zemljo od torka popoldne. Pri življenju pa so našli še samo dva, dočim je drugima dvema končal življenje strupeni plin. Eden od obeh preostalih, namreč D. Sexton, solastnik rudnika, je bil že onesvečen, ko so ga našli, dočim je ostal drugi, A. W. McCann, še pri polni čilosti, da si je bil najstarejši med vsemi štirimi ponesrečenci, in ima že 50 let. Vse tri dni, ko se je vršilo reševalno delo, je bil rudnik obkrožen od več tisoč glav broječe množice, ki je z napetostjo pričakovala, kako se bo izšlo, in je z radostnimi vzkliki pozdravila poročilo, da sta dva moža še živa.

KAZNOVANA ZA LAKOMNOST

Chicago, Ill. — Na mestni sodnji je bila pretekli petek postavljena 50 letna Miss Lucille Mallahan, 7350 Phillips ave., na probacijo za leto dni. Istočasno pa bo morala državni religijni komisiji vrniti znesek \$460.88, in sicer po \$5 na mesec. Ugotovilo se je namreč, da je omenjeni znesek prejela od religij medtem, ko je imela drugje zaslužek in sicer od aprila 1933. do febr. 1935.

KRIŽEM SVETA

Fulda, Nemčija. — V tukajšnjem mestu so imeli nemški katoliški škofje svojo letno konferenco pretekli teden, ki je trajala samo tri dni, dočim je druga leta potekala celi teden. Škofje so v strahu, da bo država ponovno pričela z zatiranjem cerkve.

Pariz, Francija. — Kakor nekateri tukajšnji časopisi govore, ugaja angleškemu kralju Edvardu dalmatinska obala tako, da bo bržkone podaljšal dobo svojega obiska tamkaj. V Splitu je kralj pred kratkim priredil banket za svoje goste.

Jeruzalem, Palestina. — Širom cele Palestine so se pretekli teden ponovno pojavljali nemiri in od angleškega vojaštva so bili v petek ubiti štirje Arabci. Isti dan pa so bili ubiti tudi trije Judje in sicer od čete Arabcev.

Chicago, Ill. — Na križišču Western in Cermak je prišlo pretekli petek do kolizije dveh cestnih kar. Neka kara, vozeča proti severu, je skočila s tira in se zaletela v nasproti prihajajočo karo. 11 potnikov je zadobilo pri tem poškodbe.

SODNIK ODOBRIŁ PRETEPANJE ŽENE

Sudbury, Ont. — Pred sodni jo se je neka Mrs. Paty Winters pritožila, da jo je njen mož pretepal. Sodnik pa njene pritožbe ni upošteval in je obravnavo zaključil, ko je nastopil mož in povedal svoje. Mož dela v rudniku, in sicer ponoči. Ko se je nedavno vrnil zjutraj domov, ni žena še imela zanj pripravljenega zajutka, kar ga je ujezilo, da jo je trikrat s ploško roko udaril.

FAŠISTI ZA FAŠISTE

Naziji pošiljajo vojni material upornikom. — Tudi Portugalska drži z uporniki.

Tangier, Mednarodna zona.

Kakor se je z gotovostjo ugotovilo, dobivajo španski uporniki velike množine municije in drugega vojnega materiala od nazijske Nemčije. Tako je preteklo nedeljo pripeljal nemški parnik Kamerun za 23 železniških tovornih vozov raznega materiala. Ker pa je ta parnik imel neprijeten doživljaj pretekli teden, ko ga je namreč neka bojna ladja španske vlade ustavila in izvršila preiskavo na njem, se zdaj ni več podajal na špansko obrežje, marveč je izločil svoje blago v nekem portugalskem pristanišču in skozi Portugalsko je bilo nato odpeljano naprej v Španijo za upornike.

Pri tem se je pokazalo, da je tudi portugalska vlada potegnila s španskimi uporniki. Razlaga za to je, ker je ta vlada tudi sama napol fašistična in diktatorska, in bi ji bilo zato neprijetno, ako bi imela za svojo sosedo popolnoma rdečo Španijo. V svojem sodelovanju s španskimi uporniki gre portugalska vlada tako daleč, da jim celo izroča begunce iz Španije, ki drže z vlado in ki so se zatekli na Portugalsko po zaščito. Ti begunci so nato seveda postavljeni pred puške.

NEKATERI MAGNATI SO ŠE RAZUMNI

New York, N. Y. — Dočim se je velebiznes po veliki večini zrotil proti Rooseveltu, se pa najdejo med temi magnati še nekateri, ki niso izgubili razsodnosti. Tako so nastopili pretekli petek zvečer na radio štirje, in sicer dva bančna predsednika, načelnik neke department trgovine in neki industrijalec, ki so povdarjali, da se je njih biznes povzdignil pod Rooseveltovo upravo od polomije do uspeha. Eden od njih je dejal: "Nekateri žigosajo New deal kot nesmiseln poizkus, da se ne bi zdel odpraviti Roosevelta."

Iz Jugoslavije.

Surov razbojniški napad na Dobrovi pri Ljubljani, kjer je bil od cele družbe napaden mesarski mojster Marolt iz Šiške, ki je šel kupovat voli. — Smrtna kosa. — Številne nezgode in druge novice.

Pohlep po denarju

Ljubljana, 1. avgusta. — Mesarski mojster Ivan Marolt, ki ima z bratom v Šiški svojo obrt, se je bil s kolesom napotil na Dobrovo, ker je imel v okolici kupljenih parvolov. Obiskal je gospodarja s sporočilom, naj mu jih pripravi za sredo, ko pride po nje in mu obenem odšteje denar. Ko se je vračal proti domu, pa je na Dobrovi srečal dva znanca, bivšega mesarja Antona Vamplo in mesarskega pomočnika Jožeta Božiča, ki sta bila prav tako z vozom namenjena proti Ljubljani. Obadva sta mojstra Marolta nagovorila da je šel z njima k Vamplovim, ki imajo na Dobrovi svoj dom, da bodo popili merico žganja. Maroltu ni bilo do pijače, medtem ko sta Vampel in Božič popila nekaj šile. A preden so se odpravili od hiše se je med Božičem in Tonetom Vamplom vnel prepir o tem, kdo naj popije ravna račun. Ivan Marolt se je pivcem hotel izkazati kavalirskega in je segel v nož, ki je bil v suknjiču, da plača zanj, čeprav sam ni pokusil kajlice.

Ta prijazna gesta bi bila simpatičnega, uglednega mojstra kmalu veljala življenje. Ko je listnico, v kateri je imel bankovcev za 1500 Din, priplekel na dan se je na lepem snomnil, da ima tudi v zadnjem žepu še nekaj drobiža, ki bo bržkone zadoščal za račun. Listnico je predejal pod levo pazduho z desnico pa je segel po drobižu. Pri tem je listnica padla na tla, pred oči njegove družbe so se razgrnili mameči metulji in tisočak. Razen obeh tovarišev, ki ju je bil pobral na cesti, je bil prisoten tudi stari Vampel s svojimi sinovi. Božič se je sklonil po listnico, a ne da bi bil kaj pripomnil, jo je vtaknil pod svoj suknjič in se začel počasi pomikati proti vratom. V hipu se je vsa hiša spozrumela, da Maroltu za vsako ceno odzamejo denar. Božič je odšel k vozu, ki je stal na cesti, in listnico nekam skril. A, ko je Marolt le uvidel, da ne gre za prazno šalo, in je začel svoje zahtevati nazaj, je vsa družba planila nani, ga začela nabijati s pestmi. Z največjim naporom vseh svojih moči se je Marolt iztrgal napadalcem — bil je razpraskan in pobit po glavi in po životu, dobil pa je tudi precej nevarno rano v dimlje — in ubežal, a Božič je še kakih 200 m tekel za njim in mu besen grozil, da ga razreže na drobne kose.

Ko se je Marolt hotel vrniti, da bi pobral vsaj svoje kolo, dežnik in klobuk, ga je Božič vnovič napadel ves divji. Šele ko se je ta s Tonetom Vamplom odpeljal, se je Ma-

rolt nazadnje upal k hiši, a so ga Vamplovi vnovič surovo segnali s praga. Nato je Marolt poiskal orožniško postajo, ki je pozneje napravila v Vamplovi hiši preiskavo. Poleg kolesa so našli tam tudi Maroltov dežnik, v njem pa zvit tisočak. Očitno so se čez nekaj časa zavedli, kako grd in brezumen je bil njihov napad, pa so skušali vsaj s tem olajšati svoje dejanje, da so dobršen del uropanega denarja pripravili za vrnitev lastniku.

Nenavadna dogodivščina

V Dolgem polju v Dalmaciji je kmet Rogošič zaspal doma pred hišo, medtem pa se mu je velik modras splazil na prsi. Ko se je kmet prebudil, je naglo zagrabil golazen za rep da jo vrže stran, toda gad ga je med tem že usekal, vendar je kmet še trdo držal gada za rep in ga treščil ob zid. Potem je hitel v hišo, kjer mu je žena izrezala precej mesa okrog rane, nato pa hitel v splitsko bolnico, kjer so mu rešili življenje.

Komaj je ušel smrti

Za las je manjkalo, da ni 28 letni dninar Anton Zel iz Zgornje Kungote ostal mrtev pod padajočim drevosom. Zaposlen je namreč bil pri podiranju dreve, ko ga je vejev padajočega drevesa oplazilo in mu strlo nogo.

Smrtna kosa

V Novi vasi pri Mariboru je umrl posestnik Simon Lorbek, ki je bil dolga leta podžupan občine Radvanje, star 74 let. — V Kranju je umrla Marija Rakovec, rojena Močnik, vdova po trgovcu z usnjem.

Gorelo je

V Morju pri Framu je izbruhnil požar na imetju posestnika Antona Korena, kateremu je uničil stanovanjsko poslopje, hlev, stiskalnico in nekaj sodov ter napravil škoda nad 25.000 dinarjev.

Usodna pomota

Železniški upokojenec Peter F. v Ljubljani je bil dalje časa bolan na domu in je rabil zdravila. Neko noč je po pomoti zagrabil za steklenico s salmijakom, misleč da so zdravila, in pil. Kmalu nato se je od bolečin zgrudil na tla in so ga pripeljali v bolnico v precej nevarno rano v dimlje in ubežal, a Božič je še kakih 200 m tekel za njim in mu besen grozil, da ga razreže na drobne kose.

Najden utopljenec

Pri Korškem brodu blizu Murske Sobote je Mura naplavila truplo Jakoba Omana iz Trata, ki je že meseca junija skočil s cmureškega mostu v Muro in utonil.

Slika kaže eno zaslinih vojaških bolnic v Madridu. Je to notranjost poslopja Casino de Madrid, kjer se je prej zbirala k zabavanju madridska noblesa, zdaj pa v njem dobivajo oskrbo ranjeni vojniki vladne armade.

